

denne, at siden den første Ligning vare Lønningslovene komne til, og det, mente han, havde betydet en naturlig Stigning i Byerne, som ikke havde fundet Sted paa Landet. Dette er kun til en vis Grad rigtigt; for det første er Forholdet det, at de Lønningslove, som betød noget, først traadte i Kraft den 1. April 1908, og den Ligning, hvormed Statistisk Bureau regner, er foretaget paa Grundlag af Indkomsten for 1908; det er altsaa kun en Del af dette Aar, Lønningslovene have virket. For det andet var en særdeles klækkelig Del af Lønningsforhøjelsen en Forhøjelse til Folkeskolens Lærere, og af den faldt en meget betydelig Del netop paa Landet. Ret meget betyder dette Argument altsaa ikke, men noget er der om det, og med nogen Ret kan det paastaas, at Lønningerne have spillet ind her. Altsaa er der utvivlsomt en Fejl, ikke tilnærmelsesvis saa stor, som man taler om, men der er utvivlsomt en Fejl, der noget begunstiger Landet med Hensyn til den direkte Beskatning. Om det i Almindelighed betyder, at Landet begunstiges med Hensyn til Statsskat, er igen et andet Spørgsmaal, thi overfor dette vil man i Virkeligheden være nødt til at medtage den indirekte Beskatning, som er langt den største Del af vor Statsskat; og hvorledes den falder mellem Land og By, ved i Virkeligheden ingen noget rigtigt om.

Naar der spørges om den enkelte Skat, og det erkendes, at den ligger uretfærdigt, maa der naturligvis være Enighed om, at man maa bestræbe sig for at faa den lagt rigtigt, selv om der maaske paa anden Maade lødes paa dens Uretfærdighed. Hver enkelt Skat maa ligge saa rigtigt som paa nogen Maade muligt, men vil det stillede Ændringsforslag hjælpe dertil? Jeg tror det ikke. Hvad vil det føre til, hvis man forlanger denne Opgivelse af Naturalnydelser paa Landet? En Del Mennesker, som i Forvejen føre Regnskab, ville kunne opgive deres Indtægter, men der er overordentlig mange, som ikke føre Regnskab paa en saadan Maade, at de kunne opgive dem. Hvad gøre saa disse, naar de faa Selvangivelsesblanketterne? Enten lade de dem ligge, sende dem slet ikke ind, eller de sende dem ind uden denne Opgivelse, og saa ere de efter de nugældende Regler ugyldige. Saa ret meget videre vil man ikke komme i den Retning, tværtimod vil man maaske bringe Selvangivelsernes Tal yderligere ned og dermed gøre hele Grundlaget lidt mere usikkert, end det i Forvejen er.

Hvis man skal fremskaffe en virkelig Forbedring, er der neppe Tvivl om, at Vejen dertil er at foretage Forandring i de skattelignende Myndigheders Sammensætning. Det er mit Indtryk, at der hos næsten alle er en Erkendelse af, at de nuværende Skatteraad ere en meget ufuldkommen Ligningsmyndighed; i de Kredse, som beskæftige sig med disse Spørgsmaal, hører man det atter og atter udtale, fra de mest forskellige Kanter. Jeg synes derfor, det vilde være rimeligt, om man, naar man staar overfor en saa stor Omformning af Indkomst- og Formueskatten som den foreliggende, tog Spørgsmaalet om disse Ligningsmyndigheder op. I Udvalget har dette Spørgsmaal været stærkt drøftet, og vi fra vor Side have rettet en Opfordring til den højtaerede Minister om at lade undersøge, om man ikke paa en Maade kunde slaa Overskatteraad og Skatteraad sammen, saa man fik en Myndighed, der havde større Omraade end de nuværende Skatteraad, men et mindre Omraade end det nuværende Overskatteraad. Dette Raad maatte efter min Mening sammensættes af to Slags Mennesker, dels af stedkendte Folk, hvis Livsgerning ikke var Ligningsvirksomhed, dels af andre Folk, som for en væsentlig Del af deres Liv netop beskæftigede sig med Ligningsvirksomhed, som stod mere fremmede for den paagældende Egn og altsaa ikke vare særligt knyttede til dens Interesser. Jeg tror, man maatte have denne Forbindelse; man kan ikke sende Folk fra København ud at ligne paa Landet paa egen Haand, det klare de ikke, de vide i mange Tilfælde ikke Besked med Forholdene. Men omvendt kan man ikke lade de stedlige Raad klare sig alene paa dette Omraade; jeg tror, man burde forsøge en Forbindelse. Det vilde glæde os, om man kom ind paa Overvejelse i den Retning og søgte at faa indført en Ændring i de bestaaende Forhold, fordi det forekommer mig at være den Vej, der snarest vil føre til et Resultat; men det har været naturligt for os ikke at stille Ændringsforslag derom, thi det er den Slags Forslag, som, naar der skal være Mening deri, kun kan stilles fra Administrationens Side. Man kunde jo nok stille Ændringsforslag op, men det kunde kun blive et rent principielt Ændringsforslag, thi alle de Enkeltheder, som kræves udformede, maatte nødvendigvis tilrettelægges af Administrationen.

Fra disse enkelte Ændringsforslag vender jeg mig til Kærnepunktet i den